

MÍSTNÍ PROVOZNÍ ŘÁD

Tento místní provozní řád se vztahuje na obsluhu, provoz a prodej tlakových nádob LPG z prodejních klecí.

OBSAH A ZÁKLADNÍ POJMY

Obsah:

1. Adresy a telefonní čísla
2. Charakteristika a jakost plynu
3. Požadavky na umístění prodejní klece tlakových nádob LPG
4. Zásady provozu klece a prodejního místa
5. Zásady prodeje tlakových nádob LPG
6. Přejímka tlakových nádob od odběratelů a od přepravců
7. Pokyny při zjištění netěsnosti
8. Pokyny pro případ poruchy, havárie a požáru
9. Kontrola
10. Obsluha zařízení a pomůcky pro obsluhu
11. Zásady pro první pomoc

Základní pojmy:

LPG – zkapalněný uhlovodíkový plyn propan, butan a jejich směsi v kvalitě podle ČSN 65 6481 .

Tlaková nádoba LPG – tlaková nádoba určená k přepravě plynu LPG, konstruovaná a značená v souladu s dohodou ADR a s předpisem TPG 206 01.

Prodejní klec - vymezený prostor pro skladování tlakových nádob LPG, tvořený ocelovou konstrukcí se zastřešením, do celkové uskladňovací kapacity 1000 kg LPG, v souladu s TPG 200 00.

Uskladňovací kapacita – součet hmotností možné náplně plných a prázdných tlakových nádob LPG, umístěných v kleci

1. ADRESY A TELEFONNÍ ČÍSLA

Odpovědná osoba za provoz prodejního místa tel.

Plnírna tlakových nádob tel. 382 523 274

Kontakt na Tomegas s.r.o. - koordinace prodejních míst tel. 382 523 274

- v případě nouzového volání tel. 725 576 766

Zdravotní záchranná služba tel. 155

Policie tel. 158

Hasičský záchranný sbor tel. 150

2. CHARAKTERISTIKA A JAKOST PLYNU

2.1. Tlakové nádoby jsou plněny zkapalněným uhlovodíkovým plynem (LPG), a to směsí propanu a butanu, dodávané v kvalitě a ve složení dle ČSN 65 6481. Plynný LPG je těžší než vzduch, při úniku se shromažďuje při zemi a v prostorách pod úrovní terénu (kanálech, prohlubních). Ve směsi se vzduchem tvoří LPG výbušnou směs. Plynný LPG působí na lidský organismus slabě narkoticky. Vdechování plynného LPG způsobuje po určité době bolesti hlavy, nevolnost, malátnost, snížení pozornosti a ospalost, plynný LPG může i způsobit udušení z důvodu nedostatku vdechovaného kyslíku. Potřísněním pokožky zkapalněným LPG vznikají omrzliny.

2.2. Dle zákona č. 356/2003Sb.o chemických látkách a chemických přípravcích, v platném znění je LPG zařazen jako chemický přípravek s nebezpečnou vlastností „Extrémní hořlavost“. Podrobné informace o fyzikálních a chemických vlastnostech LPG a jeho účincích je popsáno v bezpečnostním listu, který je přílohou tohoto předpisu.

2.3. Dodávané druhy směsi propanu a butanu:

Letní druh LPG (min. 30% propanu) se dodává v období od 1. dubna do 30. září.

Zimní druh LPG (min. 55% propanu) se dodává v období od 1. října do 31. března.

V období od 1. 4. do 30. 4. a od 1. 10. do 31. 10. je z distribučních skladů dodáván alternativně letní nebo zimní druh.

2.4. Dodávaný druh propanu:

Propan I s minimálním obsahem čistého propanu 95% - celoročně

3. POŽADAVKY PRO UMÍSTĚNÍ PRODEJNÍ KLECE TLAKOVÝCH NÁDOB LPG

Základním předpisem pro umístění klecí s tlakové nádobami LPG a prodej tlakových nádob jsou technická pravidla TPG 200 00 – Skladování, prodej a doprava tlakových nádob se zkapalněnými uhlovodíkovými plyny (LPG).

- 3.1. Klec se umísťuje v otevřeném prostoru z hlediska stavebního tak, aby uložením samotným nebo vnějšími silami nemohly vzniknout žádné posuny. Vlastní plocha pro umístění klece musí být z nehořlavého pevného materiálu. V případě, že klec je součástí čerpací stanice pohonných hmot, musí být umístěna na ostrůvku omezeném hranatými nebo odrazovými kameny, svodidly nebo podobným zařízením k ochraně před poškozením vozidly.
- 3.2. Vzdálenost klece od výdejního zařízení pohonných hmot je nejméně 6,5 m.
- 3.3. Klec je posuzována jako samostatný požární úsek a požární bezpečnost se řeší podle ČSN 73 0804 s dodatky uvedenými v čl. 4.3.3.1. TPG 200 00.
- 3.4. Klec musí být chráněna před účinky atmosférické elektřiny podle ČSN 34 1390.
- 3.5. Vzdálenost klece od pozemních komunikací, kromě komunikací místních, účelových a k pohybu chodců, musí být nejméně 10 m, pokud jiné předpisy nestanoví vzdálenosti jiné.
- 3.6. Vzdálenost půdorysné plochy klece od ostatních objektů se řídí největší uskladňovací kapacitou, což je součet hmotností možné náplně plných a prázdných lahví umístěných v kleci.
- 3.7. Pro skladovací kapacitu do 200 kg nesmí být do vzdálenosti 3 m od obvodové konstrukce skladu vstupy do staveb, sklepní otvory, otevřené šachty a kanály, kanalizační vpusti bez vodních uzávěrů, hořlavé, jedovaté, žíravé, výbušné a radioaktivní látky a oxidovadla.
- 3.8. Při skladovací kapacitě nad 200 kg do 1000 kg klece nebo soustavy klecí platí následující nejmenší přípustné vzdálenosti:
 - od provozních objektů a vstupů do podzemních prostorů 5 m
 - od obytných a veřejných budov 5 m
 - od hranice sousedních pozemků 5 m
 - od hromadných úkrytů CO 10 mPodzemními prostory se rozumí terénní prohlubně, šachty, okna a vstupy do sklepů, jímky, kanály apod.
- 3.9. Vzdálenosti stanovené dle předchozích bodů (3.7, 3.8.) se musí porovnat s odstupovou vzdáleností jednotlivých sousedících objektů stanovenou podle ČSN 73 0804. Pro umístění klece je pak rozhodující větší z obou vzdáleností.
- 3.10. Vstupy do podzemních prostor mohou být zkráceny maximálně na polovinu, pokud jsou dodrženy následující podmínky:
 - všechny kanalizační vpusti jsou opatřeny vodními uzávěry
 - vstupy do kontrolních šachet a podzemních prostorů jsou plynotěsně uzavřeny (např. zalaty asfaltem).

- 3.11. Klec musí být označena informačními a popisnými nápisy a:
- Označení dodavatele plynu (Tomegas s.r.o.)
 - Ceník náplní tlakových nádob (pokud není vyvěšen v prodejním prostoru)
- 3.12. Klec musí být označena výstražnými značkami:
- Zákaz kouření a manipulace s otevřeným ohněm v okruhu do 10 m od zařízení
- 3.13. Jednotlivé klece nebo prostory uvnitř klece musí být označeny značkami:
- plné lahve
 - prázdné lahve
- 3.14. V blízkosti klece musí být umístěn vhodný hasicí přístroj (práškový nebo sněhový).

4. ZÁSADY PROVOZU KLECE A PRODEJNÍHO MÍSTA :

- 4.1. Zařízení na skladování tlakových nádob LPG musí být provozováno bezpečně a spolehlivě v souladu s tímto místním provozním řádem.
- 4.2. Všichni zaměstnanci provádějící činnosti s tlakovými nádobami LPG musí být prokazatelně seznámeni s místním provozním řádem a přezkoušeni v rámci organizace. O seznámení a přezkoušení musí být proveden zápis.
- 4.3. Vybavení zaměstnanců osobními ochrannými prostředky se řídí zvláštními předpisy (Vyhláška MPSV č. 204/1994 Sb.) . Nutné vybavení je uvedeno v kap. č. 10.2.
- 4.4. Klece musí být zabezpečeny proti vstupu nepovolaných osob a možnosti odcizení skladovaných tlakových nádob – uzamčeny zámkem.
- 4.5. Tlakové nádoby se umísťují tak, aby nebyla překročena povrchová teplota 40°C.
- 4.6. Láhev s unikajícím LPG (z důvodu porušení těsnosti pláště, spojů nebo ventilu) musí být umístěna na bezpečné venkovní místo mimo prodejní prostor a klec tak, aby unikající plyn nemohl ohrozit okolí a mohl se dostatečně rychle rozptýlit, bez nebezpečí iniciace unikajícího plynu vnějším zdrojem.
- 4.7. Obsluha musí být k dispozici vhodný detektor nebo pěnотvorný prostředek pro zjišťování místa úniku plynu na lahvi v případě podezření na její netěsnost.
- 4.8. V kleci a v prodejních prostorech je zakázáno:
- opravovat tlakové nádoby a vypouštět z nich plyn
 - provádět činnosti nesouvisející s provozem klece nebo prodejního prostoru
 - skladovat větší počet tlakových nádob, než odpovídá schválené kapacitě skladu
 - manipulovat s ochrannými prvky tlakových nádob
 - skladovat materiál, který nesouvisí s provozem skladu
- 4.9. V okruhu 10 m od klece je zakázáno kouřit, manipulovat s otevřeným ohněm, ukládat hořlavé, jedovaté, žíravé, výbušné a radioaktivní látky a oxidovadla.

- 4.10. Provozovatel klece a prodejního prostoru je povinen vyvěsit pokyny pro odběratele, reklamační řád a ceník náplní tlakových nádob na pro odběratele přístupném a viditelném místě.

5. ZÁSADY PRODEJE TLAKOVÝCH NÁDOB LPG :

- 5.1. Tlakové nádoby LPG se prodávají výměnným způsobem.
- 5.2. Přejímka tlakových nádob se provede podle kap. 6 tohoto MPR. Odběratelem nespotřebovaná náplň tlakových nádob se z ceny nové náplně neodpočítává.
- 5.3. Při manipulaci není dovoleno s tlakovými nádobami házet. Tlakové nádoby se nesmí vláčet ani válet. Tlakové nádoby s náplní 33 kg lze nakulovat po patce.
- 5.4. Nádoby nedoplněné, přeplněné a netěsné nesmí být expedovány
- 5.5. Tolerance hmotnosti náplně tlakových nádob je:
náplň 2 kg	+ - 0,075 kg
náplň 10 kg	+ - 0,200 kg
náplň 33 kg	+ - 0,250 kg
- 5.6. Kromě povinného značení od výrobce jsou tlakové nádoby značeny v plnění dodavatele štítkem (samolepkou), kde je uvedeno:
- druh plynu, číselné označení
 - charakteristika plynu a nebezpečné vlastnosti
 - výstražné symboly a bezpečnostní opatření pro manipulaci – R věty a S věty
 - dodavatel plynu
- 5.7. V případě chybějícího označení je prodejce povinen takovou nádobu vrátit dodavateli nebo ji před prodejem dodatečně označit.
- 5.8. Každá vadná nádoba se označí štítkem s označením zjištěné vady.
- 5.9. Tlakové nádoby, u kterých byl zjištěn neprůchodný ventil, se označí štítkem s dovětkem „ Neprůchodný ventil“. a uloží do prostoru s nádobami k odeslání na plnění
- 5.10. Reklamované tlakové nádoby musí být opatřeny štítkem „Reklamace“ s odkazem na reklamační protokol.

6. PŘEJÍMKA TLAKOVÝCH NÁDOB OD ODBĚRATELŮ A OD PŘEPRAVCŮ

- 6.1. Před přijetím prázdné tlakové nádoby LPG od odběratele k výměně, ze skladu (prodejního místa) nebo od přepravce jsou pracovníci obsluhy povinni provést kontrolu stavu tlakové nádoby a vyměnit nebo převzít jen takovou, která nevykazuje následující vady:
 - 6.1.1. Jedná se o nádobu, jejíž používání na LPG nebylo v ČR povoleno. Nádoba zahraniční výroby, jejíž užívání nebylo v ČR schváleno nelze vyměnit, tuto může pro zákazníka naplnit pouze plnárna
 - 6.1.2. Nádoba, která nemá předepsané označení od výrobce podle G 206 01, t.j. výrobce, výrobní číslo, hmotnost tlakové nádoby, objem tlakové nádoby, max. plnění propanem, butanem a směsí LPG a vyznačení roku tlakové zkoušky
 - 6.1.3. Nádoba bez předepsané výstroje nebo s výstrojí poškozenou. Jedná se o :
 - chybějící těsnění zátky
 - chybějící zátku výstupu ventilu tlakové nádoby LPG
 - chybějící ventil tlakové nádoby LPG nebo jeho díly
 - chybějící ochranný kryt ventilu u tlakových nádob bez límce
 - 6.1.4. Nádoba, jejíž povrch je poškozen - trhliny, silná koroze, patrná změna tvaru, prasklý a silně deformovaný límec a obruč, nádoba prošlá ohněm. Změnou tvaru se rozumí deformace pláště na ploše o průměru větším než 50 mm a do hloubky větší než 5 mm nebo změna tvaru způsobená nepřiměřeným vnitřním přetlakem
 - 6.1.5. Nádoba, u níž je podezření, že obsahuje jiný druh plynu nebo cizí předměty
 - 6.1.6. Nádobu silně znečištěnou
- 6.2. Upozorní-li odběratel při výměně tlakové nádoby na netěsnost nebo špatnou průchodnost ventilu vracené tlakové nádoby je obsluha povinna tuto láhev označit visačkou a vypsát druh závady.
- 6.3. Prošlá lhůta tlakové zkoušky není důvod k nepřevzetí tlakové nádoby.

7. POKYNY PŘI ZJIŠTĚNÍ NETĚSNOSTI

- 7.1. Zjistí-li se čichem nebo analyzátozem že v prostoru skladu uniká plyn, je nutno zkontrolovat všechny nádoby v místě možné netěsnosti ihned po tomto zjištění.
- 7.2. Netěsná nádoba se vyčlení a umístí do prostoru s možností dobrého rozptylu unikajícího plynu, označí se štítkem s vyznačením závady a následně se předá zpět dodavateli.
- 7.3. Netěsnosti se vyhledávají ručním přenosným detektorem nebo potíráním spojů a armatur pěnnotvorným roztokem. Unikající plyn se projeví tvořením bublin v místě netěsnosti.
- 7.4. **Vyhledávání netěsností plamenem je přísně zakázáno!**

- 7.5. Po nalezení netěsnosti je nutno zkontrolovat ovzduší i okolních prostor, zejména takových, kde by se mohl unikající plyn nahromadit - jako kanály, prohlubně, šachty apod., popřípadě tyto prostory provětrat.

8. POKYNY PRO PŘÍPAD PORUCHY, HAVÁRIE A POŽÁRU

Při havarijním úniku plynné nebo kapalného LPG (náhlé poškození mající za následek silný únik plynu), při výbuchu nebo požáru je nutno postupovat podle požárního řádu prodejny a skladu za dodržení následujících zásad:

- 8.1. Z okolí úniku odstranit možné zdroje vznícení a prostor dokonale provětrat.
- 8.2. Došlo-li k požáru, je nutno se ho snažit likvidovat podle konkrétních podmínek sněhovým nebo práškovým hasicím přístrojem, popř.vodou z hydrantu (Pozor na elektrická zařízení pod proudem!).
- 8.3. Z ohroženého prostoru odstranit tlakové nádoby LPG.
- 8.4. O požáru je nutno ihned informovat hasičský a záchranný sbor, odpovědného pracovníka za prodej společnosti Tomegas s.r.o. – podle krizového listu společnosti.
- 8.5. Po příjezdu hasičského a záchranného sboru informovat velitele zásahu o průběhu havárie a o rozmístění tlakových nádob LPG. Dále postupovat podle jejich pokynů a být hasičům nápomocen
- 8.6. Došlo-li k úrazu, nutno poskytnout zraněnému první pomoc podle všeobecných lékařských zásad první pomoci.
- 8.7. Z ohroženého prostoru unikat vždy proti větru.

9. KONTROLA

Prodejce láhví je povinen provádět pravidelnou kontrolu prodejního místa z hlediska požární bezpečnosti, technického zabezpečení proti zcizení a úplnosti vybavení a označení. Zároveň se provede inventura tlakových nádob. 1x ročně se provádí revize hasicích přístrojů – nutno zajistit u odborné firmy.

10. OBSLUHA A POMŮCKY PRO OBSLUHU

- 10.1. Obsluha je povinna:
- dodržovat bezpečnostně technické podmínky provozu a údržby zařízení
 - zajistit provádění prohlídek, kontrol a revizí vyhrazených zařízení ve stanovených lhůtách (hasicí přístroje, uzemnění, elektrické zařízení skladu apod.)
 - vést předepsanou provozní dokumentaci a uschovávat doklady stanovené právními předpisy

- vyvěsit na viditelném místě Provozní a bezpečnostní pokyny pro odběratele plynu v tlakových nádobách, Reklamační řád, ceník, Požární řád a Požární poplachové směrnice
- dodržovat ochranná pásma a bezpečné vzdálenosti skladu nebo klece
- nepřipustit provádění nebezpečných činností v ochranném pásmu bez předem přijatých opatření
- používat při práci předepsané ochranné prostředky
- oznamovat zjištěné nedostatky a závady na zařízení
- udržovat zařízení v čistém stavu
- z okolí prodejní klece odstraňovat uschlý porost a nepřipustit skladování jiných hořlavých látek

10.2. Pomůcky pro obsluhu
k dispozici pomůcky na zjišťování netěsností (pěnový roztok, štětec),

11. ZÁSADY PRO PRVNÍ POMOC

11.1. Při vdechnutí par LPG

Při vdechnutí par LPG hrozí nebezpečí udušení z důvodu nedostatku kyslíku. V takovém případě je třeba zraněného ihned vynést z nebezpečného prostoru a co nejrychleji dopravit na čerstvý vzduch. Dbejte při tom nejdříve na vlastní bezpečnost - pamatujte rovněž na nebezpečí požáru a výbuchu.

- Zraněného pohodlně uložte a uvolněte mu oděv.
- Zraněný musí být v naprostém klidu - nesmí mluvit, chodit (ani na ošetřovnu).
- Ke zraněnému zavolejte lékaře nebo ho dopravte do nemocnice.
- Při dýchavičnosti nebo zástavě dechu podejte zraněnému kyslík nebo zaveďte umělé dýchání.

11.2. Při vniknutí LPG do očí

Vnikne-li LPG do očí, je třeba neprodleně:

- nalít na oči trochu vody
- opatrně rozevřít víčka
- oči proplachovat velkým množstvím tekoucí vody (cca 15 min.)

Zraněného je pak třeba dopravit k očnímu lékaři. Hrozí poškození rohovky.

11.3. Při styku LPG s pokožkou

Dostane-li se LPG do styku s pokožkou, je třeba neprodleně :

- opláchnout pokožku velkým množstvím vody
- svléknout veškerý oděv, obuv apod., které se dostaly do styku s kapalným plynem (pamatujte na nebezpečí požáru a výbuchu)
- zasažené části pokožky oplachovat tekoucí vodou (cca 15 min.)
- omrzlé části těla netřít, ale přikrýt sterilním obvazem.

11.4. Při popálení

Popáleniny I. a II. stupně okamžitě oplachujeme studenou vodou po dobu 15 až 20 minut. Poté přiložíme sterilní obvaz, např. popáleninovou roušku, a přes ni studený obklad, např. ledově studenou vodu, naplněnou do igelitového sáčku.

Při rozsáhlejších popáleninách zabalíme popáleného do sterilních roušek nebo přežehleného prostěradla. Oděv postiženému svlékneme jen tehdy, je-li nutné ošetřit jiné poranění (zastavení krvácení, zlomeninu apod.), přiškvařené části oděvu neodstraňujeme. Popálené končetiny se po ošetření znehybní: Horní končetiny s použitím závěsu ze šátku, dolní končetiny polohou vleže, pro přenášení popř. lehkou dlahou.

Popálení v oblasti obličeje a očí se oplachuje studenou vodou, obvaz se poté nepřikládá.

Pečlivě se sleduje dýchání ve všech případech, kdy došlo k inhalaci kouře a teplých plynů a par. Při dušnosti se nemocný usadí do polohy polosedě se zvýšeným hrudníkem a opřenými zády. Je-li možnost, inhaluje kyslík. Při narůstající dušnosti s nedostatečným dýcháním se včas zahájí umělé dýchání.

Popálenému se ústy nepodávají tekutiny ani léky.

Zajistíme co nejrychleji odvoz postiženého do zdravotnického zařízení k odbornému ošetření.

Před poskytnutím první pomoci je vhodné přiložit na ústa a nos sobě i popálenému roušku, šátek, kapesník abychom zabránili druhotné kapénkové infekci.

Na popáleniny nedáváme olej, zásypy, masti, tuky apod.

Chytne-li na někom oblečení, nikdy v panice neutíkat, neboť tím se oheň jen rozdmýchává. Plameny uhasit vodou! Není-li voda, udusit plameny dekou, kabátem apod. Není-li po ruce ani to, válet se po zemi.

Ocitne-li se někdo uprostřed ohně, okamžitě zalehnout. Plamen a plyn, které zasáhnou obličej, mohou způsobit životu nebezpečné popáleniny dýchacích cest.

Schválil :

Pavel Tomeček, jednatel
Tomegas s.r.o.

Dne